

III AUa 550/18, Definicja działalności gospodarczej. - Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie

LEX nr 2685025

Wyrok

Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 29 maja 2019 r.

III AUa 550/18

Definicja działalności gospodarczej.

TEZA aktualna

Działalnością gospodarczą jest działalność wskazująca zawodowy, czyli stały charakter, w tym powtarzalność podejmowanych działań, podporządkowanie regułom zysku i opłacalności (lub zasadzie racjonalnego gospodarowania) oraz uczestnictwo w działalności gospodarczej.

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.).

Sędziowie: SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska, SO del. do Jacek Chaciński.

Sentencja

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2019 r. w Lublinie sprawy C. J. przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników na skutek apelacji C. J. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 23 kwietnia 2018 r. sygn. akt VIII U 1306/16

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że ustala, że C. J. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od (...) do (...), od (...) do (...) oraz od (...) do (...);

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania.

Jacek Chaciński Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska

Uzasadnienie faktyczne

Organ rentowy - Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 15 listopada 2013 r. stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników C. J. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego od dnia 1 stycznia 2005 r. W uzasadnieniu decyzji podniesiono, że wnioskodawca od 12 listopada 2004 r. był okresowo zatrudniony poza rolnictwem w związku z tym nie posiada 3 letniego okresu ubezpieczenia i nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. W okresach przerw w zatrudnieniu oraz po zakończeniu okresu zatrudnienia prowadząc nadal działalność gospodarczą wnioskodawca winien podlegać ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł C. J. domagając się jej uchylecia w całości i zasądzenia kosztów postępowania. Zarzucił naruszenie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 7 i 16 w związku z art. 3a ust. 1 i art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez bezpodstawne stwierdzenie ustania ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 stycznia 2005 r., bezpodstawne przyjęcie, iż prowadził działalność gospodarczą oraz nieuwzględnienie wpływu czasu od ustania okresów pozostawania w zatrudnieniu w Publicznym Gimnazjum w O. do dnia wydania decyzji.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2018 r. oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że C. J. jako właściciel gospodarstwa rolnego o powierzchni 7,63 ha podlegał od 4 marca 1996 r. ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy. Od dnia 4 maja 2000 r. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, której przedmiotem były usługi hydrauliczno - ślusarskie. Odwołujący złożył oświadczenie o wyborze ubezpieczenia społecznego rolników i od II kwartału 2004 r. opłacał kwartalną składkę ubezpieczenia rolniczego w podwójnej wysokości ponadto złożył zaświadczenie z urzędu skarbowego o ryczałtowej formie opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej i wysokości należnego podatku, również corocznie składał zaświadczenia o wysokości podatku.

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej C. J. wykonywał usługi w postaci napraw hydraulicznych i drobnych prac murarskich. Działalność świadczył jednoosobowo, kupował podstawowe narzędzia jak wiertarka. Z tytułu prowadzonej działalności uzyskał ok. 2007 r. dopłatę unijną w kwocie 15 000 zł na modernizację garażu. Wnioskodawca nie reklamował swoich usług, klienci sami do niego przychodzili ponieważ wiedzieli, że zajmuje się drobnymi usługami i naprawami. Nie zawieszał działalności w trakcie jej prowadzenia.

Z zaświadczenia Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. wynika, że C. J. złożył zeznania o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (...) za lata 2005- 2012 w których wykazał przychody ogółem z pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości: w 2005 - 3 530 zł, w 2006 r. - 15 200 zł, w 2007- 0,00 zł, w 2008 - 4 140 zł, w 2009 - 1 000 zł, w 2010 r. - 0,00 zł, w 2011 - 1 000 zł, w 2012 r. - 10 000 zł.

Natomiast z zaświadczenia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynika, że wnioskodawca pobrał płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego latach od 2005 r. do 2012 r., płatności z tytułu wspierania gospodarstw niskotowarowych w latach od 2005 r. do 2008 i 2010 oraz płatności rolnośrodowiskowe w latach od 2007 do 2012 r.

Wnioskodawca pracował ponadto jako palacz na podstawie umowy o pracę w Publicznym Gimnazjum w O. w okresach: od 12 listopada 2004 r. do (...), od 15 października 2005 r. do 15 kwietnia 2006 r. i od 16 października 2006 r. do 13 kwietnia 2007 r. i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu społecznemu ZUS.).

Wnioskodawca prowadzi nadal wspólnie z żoną gospodarstwo rolne, uprawia zboże, ma łąki, plantację malin, posiada podstawowe maszyny, pług i ciągnik. Do 2012 r. hodował trzodę chlewną od 5 do 15 sztuk, trzy krowy.

Z dniem (...) C. J. zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. W dniu 15 listopada 2015 organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję oraz decyzję stwierdzającą podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacenia składek dla wnioskodawcy od dnia 31 lipca 2013 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz zeznań wnioskodawcy przesłuchanego w charakterze strony i zeznań świadków. W ocenie Sądu zeznania wnioskodawcy zasługują na wiarę bowiem znajdują oparcie w dokumentacji zgromadzonej w sprawie a w szczególności w informacji Urzędu Skarbowego oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Natomiast zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, którzy potwierdzili fakt prowadzenia przez wnioskodawcę gospodarstwa rolnego nic istotnego w ocenie Sądu nie wniosły. Okoliczność iż świadkowie nie wiedzieli o prowadzeniu przez odwołującego działalność gospodarczej jak też o wykonywaniu usług hydraulicznych czy murarskich nie może podważyć ustaleń faktycznych opartych na zgromadzonych informacjach stosownych urzędów i zeznaniach samego wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 7 i 16 ustawy o ubezpieczeniu społecznemu rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 z późn. zm.) ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy:

- 1) rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny;
- 2) domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1, jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty.

W myśl art. 3a ust. 1. wymienionej ustawy ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

Przepis art. 5a. ust. 1 stanowi natomiast, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności;
- 2) jednocześnie nadal prowadzi działalność rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, lub w dziale specjalnym;
- 3) nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych,
- 5) kwota należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej nie przekracza kwoty 2528 zł.

Mając na uwadze powyższe uregulowania oraz poczynione w sprawie ustalenia faktyczne należy wskazać, że podjęcie i kontynuowanie zatrudnienia pracowniczego przez wnioskodawcę skutkowało wyłączeniem go z ubezpieczenia społecznego rolników bowiem w tych okresach podlegał ubezpieczeniu w ZUS. Ponadto odwołując od 2000 r. do 30 lipca 2013 r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w związku z czym po zakończeniu zatrudnienia pracowniczego w kwietniu 2007 r. nie spełniał warunku podlegania z mocy ustawy ubezpieczeniu rolniczemu w pełnym zakresie (nieprzerwanie przez 3 lata) oraz rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej bowiem taką działalność kontynuował bez przerw od 2000 r.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca C. J. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów przy ocenie dowodów z zeznań świadków, zaświadczenia naczelnika Urzędu Skarbowego w R. oraz zeznań wnioskodawcy przez przyjęcie sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego i zasadami wiedzy, że wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą w postaci napraw hydraulicznych i drobnych prac murarskich, podczas gdy wnioskodawca na przestrzeni kilku lat tylko okazjonalnie wykonywał takie prace a w latach 2007 i 2010 w ogóle takich prac nie wykonywał;
2. naruszenie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 7 i art. 16 w związku z art. 3a ust. 1 i 5 a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez bezpodstawne stwierdzenie ustania ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 stycznia 2005 r.;
3. art. 16 ust. 1 pkt 1 i art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez ich niezastosowanie w sytuacji gdy wnioskodawca nie prowadził działalności pozarolniczej i nie miał innego tytułu ubezpieczenia;
4. art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez jego błędną wykładnię.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i ustalenie, że wnioskodawca podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wypadkowego i chorobowego od dnia 1 stycznia 2005 r. oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadnienie prawne

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna a jej uwzględnienie skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku oraz częściowo poprzedzającej go decyzji i ustalenie, że w okresie od (...) do (...), od (...) do (...) oraz od (...) do (...) wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Stan faktyczny w zasadzie nie był sporny - wnioskodawca jako rolnik będący właścicielem gospodarstwa rolnego i prowadzącym w tym gospodarstwie od 4 marca 1996 r. działalność rolniczą, rozpoczął w dniu 4 maja 2000 r. prowadzenie działalności pozarolniczej wpisany do ewidencji podmiotów gospodarczych jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie usług hydrauliczno-ślusarskich. Skorzystał wówczas z prawa do wyboru ubezpieczenia społecznego rolników określonego w art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, który stanowił, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, nieprzerwanie co najmniej 1 rok, podejmuje pozarolniczą działalność gospodarczą nie będąc pracownikiem i nie pozostając w stosunku służbowym, podlega nadal temu ubezpieczeniu. Wnioskodawca zgłosił ten fakt rolniczemu organowi rentowemu i nadal pozostał w rolniczym systemie ubezpieczenia. W dniu 12 listopada 2004 r. podjął pracę sezonową w Publicznym Gimnazjum w O. jako palacz centralnego ogrzewania. W związku z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę uzyskał inny tytuł ubezpieczenia społecznego, co z mocy ustawy spowodowało wyłączenie go z ubezpieczenia społecznego rolników. Przepis art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 199) stanowi bowiem, że ubezpieczeniu społecznemu rolników w

zakresie ubezpieczeń wypadkowemu, macierzyńskiemu, chorobowemu oraz emerytalno-rentowemu podlega rolnik który nie ma innego tytułu ubezpieczenia społecznego (poza oczywiście wyjątkiem przewidzianym w art. 5a ustawy) ani ustalonego prawa do świadczeń lub uposażenia emerytalnego.

Okoliczność podjęcia pracy i podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tego tytułu spowodowało, że po zakończeniu zatrudnienia w dniu (...) wnioskodawca nie miał prawa do wyboru ubezpieczenia społecznego rolników przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Od tej chwili sytuację wnioskodawcy należy rozważać pod kątem spełnienia przesłanek do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników na podstawie ogólnych zasad uregulowanych w art. 7 i 16 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznemu rolników, a zatem ustalenie, kiedy wnioskodawca podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu - z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub w tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Bezsprzecznie jest, że w okresie zatrudnienia jako palacz w Publicznym Gimnazjum w O. od 15 października 2005 r. do 15 kwietnia 2006 r. oraz od 16 października 2006 r. do 13 kwietnia 2007 r. wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1778), natomiast wskazane było ustalenie, czy w pozostałych okresach objętych zaskarżoną decyzją wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wnioskodawca w toku postępowania konsekwentnie zeznawał, że nie prowadził już działalności pozarolniczej i skupił się wyłącznie na prowadzeniu gospodarstwa rolnego (zeznania wnioskodawcy - k.201 v-202 akt świadków Z. G. k.45 akt, W. P. - k.45v akt, J. O. k.103v-104 akt i K. W. - k.201 v akt). Wnioskodawca przedstawił Sądowi Okręgowemu zeznania podatkowe świadczące o niezyskiwaniu przychodów z działalności w latach 2007 i 2010 oraz znikomych przychodach w latach 2005, 2008 do 2011 oraz 2013 r., co też istotnie nie zgłaszał też wówczas żadnych kosztów uzyskiwania przychodu. Znikome na poziomie tysiąca złotych rocznie nie uzasadniają wniosku o prowadzeniu działalności pozarolniczej w sposób ciągły i zarobkowy - zapewne są to wynagrodzenia uzyskane z tytułu sporadycznego wykonania usługi z ramach umowy o świadczenie usług. Jedynie w roku 2006 i 2012 wykazał wyższe przychody z działalności, co oznacza, że w tym okresie jakaś działalność prowadził. Nie sposób było ustalić dokładnych okresów prowadzenia tej działalności z uwagi na niemożność dodatkowego przesłuchania wnioskodawcy na te okoliczności. Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca mimo faktycznego czasowego zaprzestania prowadzenia działalności nie zgłosił tego faktu w sposób przewidziany przez przepis art. 14a. ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.). Jest to niewątpliwie okoliczność utrudniająca wnioskodawcy wykazanie przerwy w prowadzeniu działalności zważywszy, że ale automatycznie nie oznacza, że mimo nieprowadzenia działalności powstał w tym okresie tytuł ubezpieczenia społecznego.

Sąd Okręgowy wadliwie przyjął, że z uwagi na brak możliwości wyboru ubezpieczenia społecznego rolników w związku z podjęciem pracy na podstawie umowy o pracę nieistotne są okoliczności, czy wnioskodawca faktycznie prowadził działalność gospodarczą obok rolniczej w spornym okresie i tym samym czy przez ten okres istniał inny - poza rolniczym tytuł ubezpieczenia. Sąd okręgowy przeprowadził wprawdzie postępowanie dowodowe na te okoliczności, ale pominął je w swoim rozstrzygnięciu i nie zbadał, czy wnioskodawca spełniał przesłanki z art. 7 i 16 ustawy o ubezpieczeniu społecznemu rolników. Trudno jest przeprowadzić dowód na nieistnienie jakiegoś stosunku prawnego, ale należy zauważyć, że brak jest jakiegokolwiek dowodu co do okresów, w których wnioskodawca nie uzyskiwał jakiegokolwiek przychodu z działalności (bądź zgłosił znikomy przychód w wysokości np. 1000 zł).

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, zaś z mocy art. 12 tejże ustawy - także obowiązkowi ubezpieczenia wypadkowego. Pojęcie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą zostało zdefiniowane na potrzeby ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w jej art. 8 ust. 6 i dotyczy osób wykonujących różnego rodzaju działalność na własny rachunek. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność ustawa uznaje osobę (fizyczną) prowadzącą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych (art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy).

Zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Chodzi w tym przepisie o faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym działalności gospodarczej. Pojęcie to należy rozumieć w sposób przyjęty w ustawie z dnia 1 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Oznacza to, że wykonywanie pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych to rzeczywista działalność o cechach określonych w art. 2 ustawy o swobodzie gospodarczej, czyli zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalni ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w

sposób zorganizowany i ciągły. W literaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że działalnością gospodarczą jest działalność wskazująca zawodowy, czyli stały charakter, w tym powtarzalność podejmowanych działań, podporządkowanie regułom zysku i opłacalności (lub zasadzie racjonalnego gospodarowania) oraz uczestnictwo w działalności gospodarczej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 117/91, OSNCP 1992 Nr 5, poz. 65 oraz z dnia 23 lutego 2005 r., III CZP 88/04, OSNC Nr 1, poz. 5, a także wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 września 2005 r., FSK 2643/04, LEX nr 153881).

Wobec tego nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana okresowo i sporadycznie (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 marca 1991 r., II SA 898/90, ONSA 1992, nr 3-4, poz. 58 oraz z dnia 17 września 1997 r., II SA/Wa 1089/96, Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32), a także jeśli nie jest ona prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku) rozumianego jako nadwyżka przychodów nad poniesionymi kosztami. Określenie celu zarobkowego ma wymiar subiektywny i mieści się w sferze zamiaru danego podmiotu. Zatem wykonywanie działalności gospodarczej obejmuje faktyczne wykonywanie w celu zarobkowym czynności określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (CEIDG), a także czynności zmierzających do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych), polegających między innymi na załatwianiu spraw urzędowych, poszukiwaniu klientów, posiadaniu lokalu i narzędzi służących do jej prowadzenia. Nie budzi wątpliwości, że osoba wykonująca działalność gospodarczą musi podjąć szereg czynności o charakterze organizacyjnym, których celem jest umożliwienie wykonywania tej działalności w sposób zorganizowany i ciągły. Innymi słowy prowadzenie działalności gospodarczej to także proces polegający na stworzeniu odpowiednich warunków do jej wykonywania. Przyjmuje się, że decydującego znaczenia dla uznania, czy prowadzona jest pozarolnicza działalność gospodarcza, nie ma wpis w ewidencji działalności gospodarczej, gdyż ma on jedynie charakter deklaratoryjny.

Działalność taka nie może mieć charakteru incydentalnego. Z ustaleń faktycznych nie wynika, że w okresie od dni (...) do (...), od (...) do (...) oraz od (...) do (...) wnioskodawca prowadził faktycznie działalność gospodarczą zgodnie ze zgłoszonym do ewidencji wpisem.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zebrany przez Sąd Okręgowy materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca ponownie podjął prowadzenie działalności gospodarczej od dnia (...). W żadnym razie wpis do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o jej prowadzeniu. W świetle art. 14 ust. 1 cyt. ustawy przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Wpis stanowi jedynie podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem utożsamianym z podjęciem takiej działalności. Rozpoczęcie działalności jest faktem, polegającym na podjęciu czynności mieszczących się w ustawowej definicji działalności gospodarczej tj. podejmowaniu działań w celu zarobkowym w sposób ciągły i zorganizowany.

Skoro skarżący nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej to nie powstał tytuł ubezpieczenia skutkujący obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym, wymieniony w treści art. 6 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Należy mieć na względzie również i tę okoliczność, że z powstaniem tytułu do ubezpieczenia społecznego wiąże się wprawdzie obowiązek opłacania składek na to ubezpieczenie, ale też tytuł ten rodzi uprawnienie do skorzystania z tego ubezpieczenia w razie zajścia ryzyka ubezpieczeniowego przez uzyskanie prawa do świadczeń emerytalno-rentowych przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 778) oraz świadczeń wypadkowych uregulowanych ustawą z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1242). Z tych względów ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym powinno nastąpić z zachowaniem powyższych przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd Apelacyjny uznał zatem, że wnioskodawca mimo braku formalnego zgłoszenia okresowego zaprzestania prowadzenia działalności nie podlegał w okresie od (...) do (...), od (...) do (...) i od (...) do (...) a zatem w tych okresach z mocy art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników podlegał temu ubezpieczeniu jako rolnik będący właścicielem gospodarstwa rolnego.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na mocy powołanych powyżej przepisów oraz na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w punkcie I sentencji.

Co do pozostałych okresów to od 1 stycznia do 14 kwietnia 2005 r., od 15 października do 15 kwietnia 2006 r. oraz od 15 października 2006 r. do 13 kwietnia 2007 r. wnioskodawca był wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników z uwagi na wykonywanie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, natomiast z uwagi na uzyskiwanie przez niego przychodu z tytułu działalności gospodarczej w roku 2006 i 2012 należało przyjąć, że wówczas podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu, a zatem nie mógł podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Z tych względów i na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w punkcie II sentencji.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia przepis art. 100 k.p.c.

Tekst orzeczenia pochodzi ze zbiorów sądów powszechnych.